

خرافه در عقاید دینی

کلیدواژه: معجزه، کرامت، خرافات، مباحث اعتقادی، باورهای خرافی.

پرسش: معجزه‌هایی مانند معلوم شدن نام امامی بر روی آتش یا آمدن بوی عطر در مجلس عزاداری اهل بیت چه قدر واقعیت داشته و آیا اعتقاد به اینها لازم است؟

پاسخ: برای دوری از **خرافات** و پایین نیارون مقام بلند ائمه اطهار (علیهم‌السلام) که واسطه **فیض الهی** هستند، باید از پذیرش و نیز نقل کردن داستان‌هایی که بیشتر در میان گفته‌های افراد بی‌اطلاع یافت می‌شود، دقت بیشتری کرد و لازم است که در مورد عقاید دینی و **معجزات** و **کرامات**، تحقیق و مطالعه نکرده و بدون اطمینان سخنی را نقل نکنیم و چه‌بسا ممکن است گفتن برخی از این حکایاتی که به نام معجزه رایج‌اند، موجب وهن و سستی باورهای ما نیز باشند. به علاوه ما برای تحکیم و ترویج عقاید خود و **مذهب شیعه**، نیازی به این حکایات نه‌چندان استوار نداریم و کتب معتبر ما نیز مملو از کرامات اهل بیت (علیهم‌السلام) است که همه آنها نشان از علو درجه و عظمت شأن ایشان دارند.

فهرست مندرجات

- ۱- معجزه و کرامت
- ۲- مهم‌ترین کرامات ائمه
- ۳- خرافه‌زدایی
- ۴- اقسام عقاید دینی
- ۵- پرهیز از خرافات
- ۶- معرفی منابع
- ۷- پانویس
- ۸- منبع

معجزه و کرامت

درباره معجزات و صحت و سقم برخی نقل‌قول‌ها توجه به چند نکته بسیار راه‌گشا است؟
معجزه چیست؟

معجزه، امری است خارق‌العاده که از **پیامبران** صادر می‌شود و همیشه با ادعای **نبوت** و نیز مبارزه‌طلبی همراه است و لذا قابل آموزش و یادگیری نیست و کسی توان مقابله با آن را ندارد و اگر این امور خارق‌العاده از شخصی غیر از **انسیا** مشاهده شود، **کرامت** نامیده می‌شود که البته دیگر همراه ادعای نبوت نیست؛ (به این منبع رجوع شود):

[۱] **سیحانی، جعفر، محاضرات فی الالهیات، ص ۲۶۰ به بعد، تلخیص، علی ربانی گلیانگانی، قم، مؤسسه نشر اسلامی، ۶، ۱۴۱۸ ق.**

(همانند حضور **طعام بهشتی** نزد حضرت مریم (سلام‌الله‌علیه) و حاضر کردن تخت **ملکه سیا** در یک چشم به هم زدن توسط یکی از یاران **حضرت سلیمان پیامبر (علیه‌السلام)** که در **قرآن کریم** به آنها اشاره شده است. (به این منبع رجوع شود):

[۲] **آل‌عمران/سوره ۲، آیه ۲۷.**

[۳] **نمل/سوره ۲۷، آیه ۴۰.**

(لذا بهتر است آنچه را که از ائمه هدی و دیگر اولیای الهی مشاهده می‌شود، کرامت بنامیم.

مهم‌ترین کرامات ائمه

ائمه اطهار (علیهم‌السلام) مصادیق **انسان کامل** و **خليفة خدا بر روی زمین‌اند** و مهم‌ترین کرامات آنان، معارف بلندی است که از جانب **خداوند متعال** آمده و به یاران خود آموخته‌اند و کسی را جز آنان، یارای بیان چنین مطالبی نیست.

خرافه‌زدایی

عقاید و باورهای دینی، در طول **تاریخ** بشر، دچار آفت‌های متعددی بوده‌اند که یکی از این آفات، **خرافه‌گرایی** و آمیختن باورهای متعالی دینی با سخنانی سست و بی‌پایه است که غالباً از طرف **دشمنان دین** ساخته شده و از سوی ناآگاهان و مردم عادی که اطلاعات متقنی از **دین** ندارند، مورد پذیرش واقع می‌شوند و لذا یکی از محورهای اساسی آموزه‌های تمام انبیا و ائمه هدی (علیهم‌السلام) **خرافه‌زدایی** و خلوص

اقسام عقاید دینی

عقاید دینی دو دسته‌اند، یکی **اصول عقاید** و باورهای پایه در **توحید** و **نیوت** و ... اعتقاد به آنها لازم و **واجب** است و هر کسی باید در مورد آنها تحقیق و **مطالعه** کند؛ ولی دسته دیگری هستند که اعتقاد به آنها واجب نیست و اگر هم کسی آنها را نداند، اشکالی در تدین او نیست؛ مانند جزئیات **جهان آخرت** و **طبقات بهشت و جهنم** و انواع و اقسام **ملائکة** ... در میان معجزات نیز اینکه چه چیزی معجزه است یا چه چیزی معجزه نیست، جزء عقاید اصلی نیست و لذا اگر کسی اموری مانند نوشته شدن نام **امامان** بر روی **آتش** و امثال آن را قبول نداشته باشد، ولی به اصل وجود معجزه **ایمان** داشته باشد، ایرادی بر او وارد نیست.

پرهیز از خرافات

پس برای دوری از **خرافات** و پایین نیاوردن **مقام بلند ائمه اطهار (علیهم‌السلام)** که واسطه **فیض الهی** هستند، باید از پذیرش و نیز نقل کردن داستان‌هایی که بیش‌تر در میان گفته‌های افراد بی‌اطلاع یافت می‌شود، دقت بیشتری کرد و لازم است که در مورد عقاید دینی و **معجزات** و **کرامات**، تحقیق و مطالعه کرده و بدون اطمینان سخنی را نقل نکنیم و چه‌بسا ممکن است گفتن برخی از این حکایاتی که به نام معجزه رایج‌اند، موجب وهن و سستی باورهای ما نیز باشند. به علاوه ما برای تحکیم و ترویج عقاید خود و **مذهب شیعه**، نیازی به این حکایات نه‌چندان استوار نداریم و کتب معتبر ما نیز مملو از **کرامات اهل بیت (علیهم‌السلام)** است که همه آنها نشان از علو درجه و عظمت شأن ایشان دارند.

معرفی منابع

۱. منتهی الآمال، ج ۱ و ۲، شیخ عباس قمی، تهران، مطبوعاتی حسینی، ۱۳۷۲ ش.
۲. خدا و پیامبران، ص ۳۷-۷۵، جعفر سبحانی، قم: توحید، ۱۳۵۹ ش.

پانویس

۱. [↑](#) سبحانی، جعفر، محاضرات فی الالهیات، ص ۲۶۰ به بعد، تلخیص، علی ربانی گلپایگانی، قم، مؤسسه نشر اسلامی، چ ۶، ۱۴۱۸ ق.
۲. [↑](#) آل‌عمران/سوره ۳، آیه ۳۷.
۳. [↑](#) نمل/سوره ۲۷، آیه ۴۰.

منبع

[سایت اندیشه قم، برگرفته از مقاله «خرافه در عقاید دینی»، تاریخ بازبینی ۱۳۹۸/۰۶/۲۴.](#)

رده‌های این صفحه: [اخلاق اسلامی](#) | [باورهای خرافی](#) | [خرافات](#) | [کرامات](#) | [مباحث اعتقادی](#) | [مباحث کلامی](#) | [معارف اسلامی](#) | [معجزه](#)